

چه رشته ای انتخاب کنم؟ راهنمای انتخاب رشته دبیرستان

همیشه این سوال برای اغلب دانش آموزان کلاس اول دبیرستان پیش می آید که رشته تجربی را انتخاب کنند یا ریاضی؟ در رشته انسانی در چه رشته هایی موفق تر هستند.

این سوال و سوال های مشابه از جمله مواردی است که فارغ التحصیلان سال اول دبیرستان در بدو ورود به سال دوم درگیر آن می شوند و چه بسا در برخی اوقات در آینده از انتخاب خود راضی نیستند.

انتخاب رشته تحصیلی نیاز به توجه به چند مورد می باشد که شناخت این موارد و مشورت و آگاهی درمورد رشته های تحصیلی می تواند به یک انتخاب درست کمک کند:

۱- شناخت شخصی: مهم ترین مساله در انتخاب رشته در سال دوم دبیرستان، شناخت توانایی های شخصی است. شخصی که توانایی بالاتری در خصوص درس ها مفهومی و استدلالی دارد، بالتبع می تواند در ادامه مسیر در رشته ریاضی موفق تر ظاهر شود. شخصی که علاوه بر موارد ذکر شده توانایی علمی مشخصی در دروس تخصصی تجربی یعنی دروس زیست شناسی دارد، می تواند در رشته تجربی موفق تر ظاهر شود و در نهایت شخصی که بر دروس علوم انسانی و مسایل مربوط به آن اشراف بیشتری دارد می تواند در رشته علوم انسانی موفق تر ظاهر شود.

۲- شناخت بازار کار: یکی از مسایلی که می تواند به انتخاب رشته درست در شما کمک کند و زمینه ساز موفقیت های علمی و شغلی آینده شما باشد، شناخت بازار کار مربوط به رشته های دانشگاهی مرتبط با رشته تحصیلی شما در دانشگاه می باشد. مطالعه در این خصوص و مشورت با فارغ التحصیلان رشته های مربوطه به شما در انتخاب درست کمک می کند.

۳- توجه به پتانسیل دانشگاه ها و مراکز آموزش عالی در خصوص رشته های دانشگاهی: در برخی از رشته ها مانند پزشکی با توجه به پتانسیل کم دانشگاه ها در پذیرش دانشجو و استقبال زیاد داوطلبان کنکور در خصوص آن، شرایط و امکان قبولی در این گونه از رشته ها سخت تر از رشته های دیگر است.

۴- مشاوره با افراد متخصص: یکی از موثرین کارهای در انتخاب درست رشته در سال دوم دبیرستان، مشاوره با متخصصین و مشاوران در این خصوص می باشد. از جمله کسانی که می توانند در این خصوص کمک شایانی به شما بکنند، فارغ التحصیلان دانشگاهی است که اطلاعات جامع در خصوص رشته های دانشگاهی، بازار کار مربوط به آنها و شرایط تحصیلی در دانشگاه های کشور در رشته مرتبط با خود را به شما خواهند داد.

در انتخاب درست، باید ویژگی های دانش آموز از جمله میزان بهره هوشی، نمرات تحصیلی، نقاط ضعف و قوت در درس مختلف، استعداد و میزان علاقه مندی مورد بررسی قرار بگیرد. اگر دانش آموز بتواند رشته ای را انتخاب کند که با توانایی ها و علاقه هایش مطابقت داشته باشد تا حد زیادی توانسته در مسیری قدم بردارد که به موفقیت ختم می شود. میزان علاقه مندی هر قدر در رشته انتخابی بیشتر باشد باعث تلاش و کوشش بیشتر برای رسیدن به هدف می شود.

تلاش کرده ایم که شما دانش آموزان را با رشته های تحصیلی بیشتر آشنا کنیم تا انتخابی درست و سرشار از موفقیت داشته باشید.

شاخه های تحصیلی که هر یک از دانش آموزان در سال دوم مقطع تحصیلی متوسطه می توانند انتخاب کنند عبارتند از: ۱. شاخه نظری ۲. شاخه کاردانش ۳. شاخه فنی و حرفه ای، که هر یک از این شاخه ها به رشته های متفاوتی تقسیم می شوند.

شاخه نظری

شاخه نظری شامل ۴ رشته ریاضی، تجربی، انسانی و معارف اسلامی است:

رشته ریاضی فیزیک

همانطور که از اسم این رشته پیداست دروس اصلی و مهم این رشته درس ریاضی و فیزیک است. دانش ریاضی از پیش نیازهای اصلی برای موفقیت در این رشته محسوب می شود بنابراین دانش آموزانی که وارد رشته ریاضی و فیزیک می شوند باید به درس ریاضی علاقه مند باشند و توانایی لازم برای یادگیری مطالب مربوط به این درس را داشته باشند. یکی دیگر از پیش زمینه های لازم در این رشته، قوی بودن دانش آموز در درس فیزیک و شیمی می باشد. از آنجایی که اکثر رشته های دانشگاهی مربوط به این رشته در این دو درس (فیزیک - شیمی) ضرایب مهمی دارند، بنابراین قوی بودن دانش آموز در این دروس بسیار مهم است. تجربه نشان می دهد دانش آموزانی که بهره هوشی (توانایی ذهنی) بالا و سرعت عمل ذهنی خوبی دارند، موفقیت بیشتری به دست می آورند. قدرت تجزیه - تحلیل و تجسم اجسام فضایی (تصور اشکال و اجسام در ذهن) از دیگر توانایی های لازم برای توفیق در این رشته می باشد.

نام رشته ریاضی فیزیک، با رشته های فنی و مهندسی دانشگاه ها عجین شده است. بنابراین اکثر مشاغل فنی و مهندسی، از طریق تحصیل در رشته ریاضی و فیزیک قابل دسترسی خواهد بود و از آنجا که کشور ما در حال صنعتی شدن می باشد نیاز جامعه ما نیز به رشته های فنی و مهندسی بیش از سایرین است. به جرات می توان گفت رشته ریاضی از نظر رشته های دانشگاهی و مشاغل مربوط به آن از متنوع ترین رشته های موجود در دوره متوسطه است.

رشته علوم تجربی

برای موفقیت در این رشته قوی بودن در درس های علوم تجربی دوره راهنمایی و علوم زیستی، ریاضی و شیمی

دبیرستان از اهمیت خاصی برخوردار است. دانش آموزانی که به ساختمان بدن موجودات زنده علاقه مند هستند و از مطالعه طبیعت (گیاه، جانوران و محیط زیست) لذت می برند، می توانند در این رشته موفقیت به دست بیاورند. یادگیری مطالب زیست شناسی نیاز به حافظه قوی دارد یعنی دانش آموز باید بتواند بسیاری از موضوعات دانش زیست شناسی را در ذهن تجسم نماید و به خاطر بسپارد. همچنین افرادی که علاقه زیادی به کارهای آزمایشگاهی دارند و توانایی های لازم را در این خصوص دارا می باشند از کسانی محسوب می شوند که می توانند موفقیت هایی در این رشته به دست بیاورند. از نظر تنوع رشته های دانشگاهی گروه علوم تجربی بعد از ریاضی و فیزیک در رتبه دوم قرار دارد. نکته جالب توجه آنجاست که اکثر افرادی که این رشته را انتخاب می کنند به پزشکی علاقه مند هستند، اما باید توجه داشت که ظرفیت دانشگاه ها در این زمینه محدود می باشد. بسیاری از فارغ التحصیلان دانشگاهی این گروه در مراکز درمانی و بهداشتی مشغول به کار می شوند.

رشته علوم انسانی

از شرایط اصلی برای ورود به این رشته قوی بودن در دروس ادبیات و عربی است، همچنین دانش آموز باید توانایی خود را در درس مطالعات اجتماعی نشان داده باشد. این رشته دانش و معلومات مربوط به علوم انسانی را در بر می گیرد. موضوع اصلی علوم انسانی مطالعه مسایل مربوط به انسان است. زبان و ادبیات ملل مختلف، ادیان و مذاهب مختلف، علوم ورزشی، باستان شناسی، تاریخ، جغرافیا، اقتصاد، جامعه شناسی، علوم اجتماعی و مردم شناسی، فلسفه و منطق، روانشناسی، مدیریت بخش های مختلف اقتصادی، بازرگانی و دولتی، مسایل مربوط به خانواده و علوم تربیتی از محورهای اصلی این رشته محسوب می شود. برای توفیق در این رشته علاوه بر علاقه مندی به علوم انسانی و قدرت حافظه خوب، توانایی علمی در دروسی چون ادبیات، عربی، تاریخ، جغرافیا، فلسفه و منطق و مطالعات اجتماعی از نیازهای اصلی به حساب می آیند. اکثر مشاغلی که محور اصلی آن ها انسان می باشد، با علوم انسانی در ارتباط هستند. طی سال های اخیر استقبال در این رشته کاهش یافته است اما هنوز هم در کنکورهای سراسری بیشترین شرکت کننده در گروه ادبیات و علوم انسانی است. این در حالی است که تعداد دانش آموزان آماده و قوی در این گروه کمتر از گروه های دیگر است.

رشته علوم و معارف اسلامی

دانش آموز در این رشته با دروس و مباحث اصلی از قبیل اصول فقه، معارف اسلامی، تفسیر قرآن، اخلاق اسلامی، مبادی العربیه، آشنایی با قرآن و ... آشنا می شود و باید به زبان و ادبیات عرب مسلط بوده و به آن علاقه مند باشد چرا که برای ورود به وادیه قرآن و حدیث و مطالعه تاریخ و تمدن کشورهای مسلمان و کتب عرفانی و فلسفه اسلامی و یا تحقیق و مطالعه بر روی فقه و مبانی حقوق اسلامی، آشنایی با زبان عربی یک ضرورت اجتناب ناپذیر است. فارغ التحصیلان این رشته مجاز خواهند بود تا در رشته های دانشگاهی مربوط به گروه ادبیات و علوم انسانی ادامه تحصیل بدهند. همچنین برخی از موسسات آموزش عالی خاص مانند دانشگاه علوم و حدیث، از بین داوطلبین مذکور برای ادامه تحصیل در رشته های مذهبی و اسلامی دانشجو می پذیرد.

شاخه فنی و حرفه‌ای

شاخه فنی و حرفه‌ای در مقطع تحصیلی متوسطه آموزش و پرورش شامل سه زمینه صنعت، خدمات و کشاورزی است و هر زمینه دارای چندین رشته می‌باشد.

مراکز و واحدهای آموزشی مجری این شاخه «هنرستان» و دانش‌آموزان آن «هنرجو» و دبیران تخصصی آن «هنرآموز» نامیده می‌شوند.

از اهداف اصلی شاخه فنی و حرفه‌ای، استقلال فکری و ایجاد زمینه خلاقیت و نوآوری، شناخت بهتر استعداد و علاقه هنرجویان و ایجاد زمینه مناسب برای هدایت آنان به سمت اشتغال، مفید است. چون این شاخه دارای دوره پیش دانشگاهی نمی‌باشد هنرجویانی که از هنرستان فارغ التحصیل می‌شوند نمی‌توانند در کنکور سراسری و آزاد شرکت کنند. اما به منظور ارتقای سطح مهارت این هنرجویان دوره کاردانی خاصی در دانشگاه جامع علمی کاربردی، دانشگاه آزاد و دانشکده‌های فنی و حرفه‌ای وابسته به آموزش و پرورش طراحی شده است. هنرجویان علاقه مند پس از قبولی در آزمون‌های ورودی مجاز خواهند بود تا مدرک فوق دیپلم خود را دریافت نمایند و بدین ترتیب با مهارت بیشتری جذب بازار کار شوند.

شاخه کاردانش

شاخه کاردانش در مقطع تحصیلی متوسطه آموزش و پرورش شامل سه زمینه صنعت، خدمات و کشاورزی است. مراکز و واحدهای آموزشی مربوط به این شاخه «هنرستان کار دانش» نامیده می‌شوند. دانش‌آموزانی که قصد دارند هر چه سریع‌تر جذب بازار کار شوند به این شاخه هدایت می‌شوند البته همانطور که در شاخه فنی و حرفه‌ای اشاره شد هنر جویان کاردانش نیز می‌توانند ادامه تحصیل دهند. دانش‌آموزانی که توانایی و حوصله کمتری برای یادگیری دروس نظری و حافظه محور دارند و تمایل بیشتری به انجام مشاغل عملی و مهارتی دارند برای تحصیل در این شاخه مناسب هستند. از آنجا که تنوع رشته در این شاخه بسیار زیاد است توانمندی‌های مربوط به این شاخه نیز گسترده است. به همین علت علاقه مندان باید در انتخاب رشته دقت بیشتری داشته باشند.

شاخه فنی و حرفه‌ای با شاخه کاردانش شباهت زیادی دارد اما تفاوت‌هایی نیز دارد. از جمله این تفاوت‌ها می‌توان به این موارد اشاره کرد:

- * شرایط ورود به شاخه فنی و حرفه‌ای از کاردانش دشوارتر است.
- * دروس شاخه فنی و حرفه‌ای مشکل‌تر از کار دانش است.
- * دروس عملی و ساعات کارگاهی شاخه کار دانش بیشتر از فنی و حرفه‌ای است.
- * رشته‌های شاخه کار دانش متنوع‌تر از فنی و حرفه‌ای است.
- * شرایط استخدام برای فارغ التحصیلان فنی و حرفه‌ای بهتر است.
- * ساعات حضور در مدرسه برای دانش‌آموزان فنی و حرفه‌ای بیشتر است.
- * دانش‌آموزان فنی و حرفه‌ای برخی از دروس را که دانش‌آموزان کار دانش از گذراندن آن معاف هستند را می‌گذرانند.

ویژه نامه هدایت تحصیلی

(انتخاب رشته دبیرستان و انتخاب دبیرستان)

واحد آموزش مشاوره و برنامه ریزی

عنوان صفحه

اهمیت انتخاب رشته دبیرستان

ملاک های انتخاب رشته دبیرستان

آشنایی با دوره متوسطه در یک نگاه کلی

ضوابط مربوط به نمرات درسی رشته های مختلف

شرایط ورود به رشته های دبیرستانی (شاخه نظری)

شرایط ورود به رشته های هنرستانی (شاخه فنی حرفه ای و کاردانش)

ادامه تحصیل در شاخه های فنی حرفه ای و کاردانش

مباحث دوره دبیرستان

رشته های تحصیلی در دانشگاه

هر رشته به چه استعداد و توانایی نیاز دارد

انتخاب دبیرستان

ملاک های یک دبیرستان مطلوب

آزمون های ورودی دبیرستان ها

زمان و چگونگی شرکت در آزمون های دبیرستان های خاص

اهمیت انتخاب رشته دبیرستان

انتخاب رشته دبیرستان یکی از مهمترین تصمیم هایی است که دانش آموزان و اولیای آنان باید اتخاذ

نمایند. به عبارت دیگر شاید بتوان آن را مهم ترین تصمیم دانش آموزان در دوران تحصیل دانست.

انتخاب یک رشته دبیرستانی مناسب و متناسب با علایق توانایی و استعدادهای دانش آموز می تواند تاثیر

بسیار زیادی بر کیفیت زندگی دانش آموزان در آینده بگذارد. چرا که بسیاری از تصمیم هایی که دانش آموز در آینده خواهد گرفت و بسیاری از انتخاب هایی که در آینده خواهد داشت به صورت مستقیم و غیر مستقیم تحت تاثیر رشته دبیرستانی وی خواهد بود.

ملاک های انتخاب رشته دبیرستان

به منظور انتخاب یک رشته دبیرستانی مناسب توجه به چند مسأله ضروری است:

۱- توانایی ها و استعدادهای لازم برای هر رشته و انطباق آن با ویژگی های دانش آموز

۲- علاقه دانش آموز به مسائلی که در آینده تحصیلی در هر رشته با آن ها برخورد خواهد نمود.

(درس ها مباحث و رشته ها)

۳- آینده تحصیلی و رشته های دانشگاهی که دانش آموز می تواند در هر یک از رشته های دبیرستانی در

آینده انتخاب نماید.

۴- بازار کار و مشاغل مرتبط با رشته های دانشگاهی هر رشته و علاقه دانش آموز به این مشاغل.

در ادامه اطلاعاتی در مورد موارد فوق ارائه خواهد شد.

ضوابط مربوط به نمرات درسی رشته های مختلف

شاخه نظری

شاخه نظری در مقطع تحصیلی متوسطه شامل چهار رشته ریاضی-فیزیک، ادبیات و علوم انسانی، علوم تجربی و علوم و معارف اسلامی است. حدود ۵۲ واحد از درس های این شاخه (زبان و ادبیات فارسی، زبان عربی، فرهنگ و معارف اسلامی، زبان خارجی) در همه رشته ها به صورت مشترک و بیش تر پایه های اول و دوم مقطع تحصیلی متوسطه ارائه می شود.

درس های اختصاصی این شاخه در تمامی رشته ها حدود ۴۴ واحد است که بیش تر در پایه سوم ارائه می شود. (دروس دیفرانسیل، هندسه، گسسته، فیزیک و شیمی برای رشته ریاضی فیزیک، دروس ریاضی، فیزیک، شیمی، زمین شناسی و زیست شناسی برای رشته علوم تجربی و دروس ریاضی، اقتصاد، تاریخ و جغرافیا، علوم اجتماعی، فلسفه و منطق و روان شناسی برای رشته علوم انسانی)، مراکز و واحد های آموزشی مربوط به این شاخه «دبیرستان» نامیده می شوند.

شرایط ورود به رشته های دبیرستانی (شاخه نظری)

رشته ریاضی فیزیک

۱- مجموع سه نمره پذیرفته شده خرداد یا شهریور هر یک از درس های ریاضی و علوم تجربی در سه پایه در دوره راهنمایی تحصیلی، بدون ضریب کم تر از ۳۰ نباشد.

۲- نمره درس ریاضی (۱) (پایه اول) در دوره متوسطه حداقل ۱۲ باشد و درس فیزیک (۱) و آزمایشگاه را با موفقیت (کسب حداقل نمره ۱۰) گذرانده باشد.

۳- مجموع نمرات درس های مرتبط با رشته در دوره راهنمایی و پایه اول دوره متوسطه باید حداقل ۹۶ باشد و یا به عبارت دیگر معدل درس های مرتبط با رشته از ۱۲ کم تر نباشد.

رشته تجربی

۱-مجموع سه نمره پذیرفته شده خرداد یا شهریور هر یک از درس های ریاضی و علوم تجربی، در سه پایه در دوره راهنمایی تحصیلی، بدون ضریب کم تر از ۳۰ نباشد.

۲-در دوره متوسطه درس های ریاضی(۱)، شیمی(۱) و آزمایشگاه و علوم زیستی و بهداشت(درس های پایه اول) را با موفقیت(کسب نمره حداقل ۱۰)گذرانده باشد و حداقل در یکی از سه درس مذکور نمره ۱۲ اخذ کرده باشد.

۳-مجموع نمرات درس های مرتبط با رشته در دوره راهنمایی و پایه اول دوره متوسطه باید حداقل ۱۰۸ باشد یا به عبارت دیگر معدل درس های مرتبط با رشته از ۱۲ کم تر نباشد.

رشته ادبیات و علوم انسانی

۱-مجموع سه نمره پذیرفته شده خرداد یا شهریور هر یک از درس های ادبیات فارسی(معدل درس های فارسی،دستور،املاء و انشاء) و عربی در سه پایه در دوره راهنمایی تحصیلی، بدون ضریب کم تر از ۳۰ نباشد.

۲-در درس های ادبیات فارسی(۱)، زبان فارسی(۱)، زبان عربی(۱) و مطالعات اجتماعی پایه اول متوسطه نمره حداقل ۱۰ را کسب کرده باشد و نمره درس ادبیات(معدل نمرات درس های ادبیات فارسی(۱) و زبان فارسی(۱)، حداقل ۱۲ باشد.

۳-مجموع نمرات درس های مرتبط با رشته در دوره راهنمایی و پایه اول دوره متوسطه باید حداقل ۱۰۸ باشد یا به عبارت دیگر معدل درس های مرتبط با رشته از ۱۲ کم تر نباشد.

رشته علوم و معارف اسلامی

۱-مجموع سه نمره پذیرفته شده خرداد یا شهریور هر یک از درس های ادبیات فارسی(معدل درس های فارسی، دستور، املاء و انشاء) و زبان عربی در سه پایه در دوره راهنمایی تحصیلی، بدون ضریب کم تر از ۳۰ نباشد.

۲-در درس های ادبیات فارسی(۱)، زبان فارسی(۱)،(که معدل آن ها به عنوان نمره درس ادبیات، زبان عربی(۱) و تعلیمات دینی و قرآن(۱) نمره حداقل ۱۰ در کسب کرده باشد و حداقل در یکی از دو درس زبان عربی(۱) یا تعلیمات دینی و قرآن(۱) نمره ۱۲ اخذ کرده باشد.

۳-مجموع نمرات درس های مرتبط با رشته در دوره راهنمایی و پایه اول دوره متوسطه باید حداقل ۱۰۸ باشد یا به عبارت دیگر معدل درس های مرتبط با رشته از ۱۲ کم تر نباشد.

شاخه فنی و حرفه ای و کاردانش

شاخه فنی و حرفه ای در مقطع تحصیلی متوسطه آموزش و پرورش شامل سه زمینه صنعت، خدمات و کشاورزی است و هر زمینه دارای چندین رشته می باشد.

۵۸ واحد از درس های این شاخه در همه رشته ها به صورت مشترک ارائه می شود و درس های اختصاصی باری هر رشته حداکثر ۳۹ واحد است. مراکز و واحدهای آموزشی محری این شاخه «هنرستان» و دانش آموزان آن «هنرجو» و دبیران تخصصی آن «هنرآموز» نامیده می شوند.

شاخه کاردانش در مقطع تحصیلی متوسطه آموزش و پرورش شامل سه زمینه صنعت، خدمات و کشاورزی است و هر زمینه دارای یک یا چند گروه و هر گروه دارای یک یا چند رشته اصلی است و هر رشته دارای یک یا چند رشته مهارتی است. درس های عمومی و انتخابی رشته های مهارتی این شاخه حدود ۵۳ واحد و حدود ۴۳ واحد به درس های مهارتی اختصاص دارد. مراکز و واحدهای آموزشی مربوط به این شاخه «هنرستان کاردانش» نامیده می شوند.

شرایط ورود به رشته های هنرستانی(شاخه فنی حرفه ای و کاردانش)

شاخه فنی حرفه ای

۱-مجموع سه نمره پذیرفته شده خرداد یا شهریور هریک از درس های علوم ریاضی،علوم تجربی و حرفه و فن درسه پایه در دوره راهنمایی بدن ضریب کم تر از ۳۰ نباشد.

۲-دوره متوسطه از درس ریاضی(۱)نمره حداقل ۱۰ و از درس کارگاه خوداتکایی نمره حداقل ۱۲ کسب کرده باشد.چنانچه نمره درس کارگاه خوداتکایی دانش آموز کم تر از ۱۲ باشد در هدایت تحصیلی وی منظور نمی شود.

۳-مجموع نمرات درس های مرتبط با شاخه، در دوره راهنمایی و پایه اول دوره متوسطه باید حداقل ۱۳۲ باشد و در صورت عدم انتخاب یا حذف درس کارگاه خوداتکایی حداقل ۱۲۰ باشد یا به عبارت دیگر معدل درس های مرتبط با شاخه از ۱۲ کم تر نباشد.

شاخه کاردانش

۱-مجموع سه نمره پذیرفته شده خرداد یا شهریور هر یک از دروس حرفه و فن و هنر، درس پایه در دوره راهنمایی بدون ضریب کم تر از ۳۰ نباشد.

۲-در دوره متوسطه از درس کارگاه خوداتکایی نمره حداقل ۱۰ کسب کرده باشد. چنانچه نمره درس کارگاه خوداتکایی دانش آموز کم تر از ۱۰ باشد، در هدایت تحصیلی وی منظور نمی شود.

۳-مجموع نمرات درس های مرتبط با شاخه در دوره راهنمایی و پایه اول متوسطه دانش آموز در صورت انتخاب درس کارگاه خوداتکایی حداقل ۷۰ و در صورت عدم انتخاب یا حذف درس کارگاه خوداتکایی حداقل ۶۰ باشد یا به عبارت دیگر معدل درس های مرتبط با شاخه از ۱۰ کم تر نباشد.

ادامه تحصیل در شاخه های فنی حرفه ای و کاردانش

در سالهای اخیر تلاش بسیاری به منظور گسترش رشته های فنی و حرفه ای و کاردانش با توجه به اهمیت بالای این رشته ها در توسعه شور صورت گرفته است، اما با توجه به مشکلاتی که در زمینه ادامه تحصیل افرادی که در این رشته ها فارغ التحصیل شده اند وجود دارد، استقبال چندانی از این رشته ها توسط دانش آموزان قوی و یا حتی متوسط به عمل نیامده است.

فارغ التحصیلان شاخه فنی حرفه ای و کاردانش پس از اتمام دوره دبیرستان می توانند در رشته های کاردانی پیوسته (فوق دیپلم) در آموزشکده های فنی و حرفه ای، دانشگاه جامع عملی کاربردی یا دانشگاه آزاد، ادامه تحصیل دهند.

این دانش آموزان اگر بخواهند وارد دانشگاه های سراسری یا آزاد (در رشته های کارشناسی) شوند، باید در پایان سال سوم دبیرستان در آزمون تغییر رشته شرکت کرده و در صورت موفقیت ابتدا سال چهارم را بگذرانند، سپس در کنکور شرکت کنند.

رشته های ریاضی و فیزیک.....

دروس اصلی این رشته در دوره دبیرستان، ریاضی (حسابان و دیفرانسیل)، فیزیک و شیمی است. در ریاضی با مباحث نامعادلات، معادله درجه دوم، تابع درجه دوم، لگاریتم، تصاعد عددی، تصاعد هندسی، تابع و انواع آن، مجانب، حد و پیوستگی مشتق و کاربرد مشتق، انتگرال و مثلثات، آشنا می شوند. در فیزیک با مباحث حرکت شناسی، دینامیک، نور، موج، صوت، موج الکترومغناطیس، فیزیک اتمی، الکتروسیسته ساکن، دما، گرما، فشار، گازها و نور آشنا می شوند و در شیمی با مباحث شیمی آلی و شیمی معدنی آشنا می شوند.

رشته علوم تجربی

درس اصلی این دوره زیست شناسی، شیمی و فیزیک است. در زیست شناسی با مباحث زیست شناسی گیاهی، زیست شناسی جانوری، زیست شناسی سلولی و ژنتیک آشنا می شوند.

در فیزیک اکثر مباحث مانند رشته ریاضی است، فقط در بحث گرما و دما (ترمودینامیک) و صوت مطالب کمتری می خوانند؛ در شیمی با مباحث شیمی آلی و شیمی معدنی آشنا می شوند.

رشته علوم انسانی

دروس اصلی شامل اقتصاد، تاریخ و جغرافیا، علوم اجتماعی (جامعه شناسی)، فلسفه و منطق و روان شناسی است.

رشته علوم و معارف اسلامی

معارف اسلامی، تفسیر قرآن، اخلاق اسلامی، اصول فقه، مبادی العربیه و آشنایی با قرآن، دروس اصلی این رشته هستند. دانش آموزان این رشته باید به زبان و ادبیات عربی تسلط پیدا کنند.

رشته های اصلی در دانشگاه

در ادامه لیست رشته های دانشگاهی مرتبط با هر یک از رشته های دبیرستانی (شاخه نظری) و گرایش های آنها با هدف آشنایی دانش آموزان با این رشته ها ارائه می گردد.

رشته ریاضی و فیزیک

رشته های مهندسی

۱- مهندسی برق (الکترونیک، مخابرات، کنترل، قدرت)

۲- مهندسی معماری

۳- مهندسی عمران (عمران، نقشه برداری، سازه، خاک، راه، آب، آب و فاضلاب)

۴- مهندسی مکانیک (سیالات، جامدات، ساخت و تولید انرژی)

۵- مهندسی فناوری اطلاعات (IT)

۶- مهندسی رباتیک

۷- مهندسی پزشکی (بیوالکترونیک، بیومکانیک، بیو مواد)

۸- مهندسی پلیمر (صنایع پلیمر، تکنولوژی و علوم رنگ)

۹- مهندسی شیمی (صنایع شیمیایی مهندسی، صنایع پتروشیمی، گاز، صنایع غذایی، پالایش، بهره برداری از منابع نفت)

۱۰- مهندسی نفت (اکتشافات، حفاری، مخازن نفت و گاز)

۱۱- مهندسی نساجی (تکنولوژی نساجی، پوشاک، علوم الیاف)

۱۲- مهندسی هوا و فضا

۱۳- مهندسی کشاورزی (آب، ماشین های کشاورزی)

۱۴- مهندسی معدن (اکتشافات، استخراج)

۱۵- مهندسی مواد (متالوژی استخراج، متالوژی صنعتی، سرامیک)

۱۶- مهندسی پرتو پزشکی

۱۷- مهندسی صنایع (تولید صنعتی، برنامه ریزی و تحلیل سیستم های تکنولوژی صنعتی، ایمنی صنعتی)

۱۸- مهندسی کامپیوتر (نرم افزار، سخت افزار)

رشته های غیر مهندسی

۱- ریاضی (کاربردی محض، دبیر ریاضی)

۲- فیزیک (هسته ای، جامد، هواشناسی، اتمی، مولکولی، اختر فیزیک، اپتیک و لیزر، پلاسما، هواشناسی، نجوم، دبیری فیزیک)

۳- آمار

۴- علوم اقتصادی (اقتصاد نظری، اقتصاد بازرگانی، اقتصاد صنعتی، پول و بانکداری، اقتصاد حمل و نقل، اقتصاد کشاورزی)

رشته علوم تجربی

رشته های پزشکی و پیراپزشکی

۱- پزشکی

۲- داروسازی

۳- دندانپزشکی

۴- پرستاری

۵- تکنسین اتاق عمل

۶- مامایی

۷- تکنسین پروتزهای دندانی

۸- علوم آزمایشگاهی

۹- هوشبری

رشته های غیر پزشکی

مهندسی ها

۱- مهندسی منابع طبیعی (محیط زیست، مرتع و آبخیزداری شیلات، جنگلداری)

۲- مهندسی فضای سبز

۳- مهندسی کشاورزی (علوم دامی، گیاه پزشکی، ترویج، خاک شناسی، زراعت و اصلاح نباتات، علوم و صنایع غذایی، اقتصاد کشاورزی)

۴- مهندسی چوب و کاغذ

غیر مهندسی ها

۱- دامپزشکی (دکترای حرفه ای)

۲- علوم تغذیه

۳- زیست شناسی (عمومی، علوم گیاهی، علوم جانوری، زیست دریا، دبیری زیست شناسی)

۴- زیست شناسی سلولی ملکولی (ژنتیک، علوم سلولی ملکولی، میکروبیولوژی، بیوتکنولوژی، بیوشیمی، بیوفیزیک)

۵- شیمی (کاربردی، محض، دبیری شیمی)

۶- زمین شناسی

رشته علوم انسانی

۱- حقوق

۲- علوم قضایی

۳- علوم سیاسی

۴- روانشناسی (عمومی، بالینی، صنعتی، و سازمانی، کودکان استثنایی)

۵- راهنمایی و مشاوره

۶- علوم تربیتی (تکنولوژی آموزشی، مدیریت و برنامه ریزی، پیش دبستانی و دبستان، کودکان استثنایی)

۷- حسابداری (مالیات و دولتی، حسابداری-حسابرسی)

۸- علوم اقتصادی (نظری، بازرگانی، صنعتی، پول و بانکداری، اقتصاد کشاورزی، حمل و نقل)

۹- مدیریت (بازرگانی، صنعتی، دولتی، جهانگردی، بیمه، گمرک، کمیسر دریایی، هتلداری، مدیریت اجرایی، فرهنگی هنری، مالی)

۱۰- روزنامه نگاری

۱۱- مطالعات خانواده

۱۲- کتابداری

۱۳- تربیت بدنی

۱۴- علوم ارتباطات

۱۵- علوم اجتماعی (پژوهشگری، برنامه ریزی، تعاون و رفاه، مردم شناسی، دبیری علوم اجتماعی)

۱۶- جغرافیا (ژئومورفولوژی، اقلیم، کارتوگرافی، انسانی، شهری، روستایی)

۱۷- باستان شناسی

۱۸- تاریخ

۱۹- زبان و ادبیات فارسی

۲۰- فلسفه

۲۱- علوم قرآنی

۲۲- زبان و ادبیات عرب

۲۳- الهیات و معارف اسلامی (علوم قرآن و حدیث فقه و مبانی حقوق، تاریخ فرهنگ و تمدن اسلامی، فلسفه و حکمت، ادبیات و عرفان، دبیری الهیات)

هر رشته به چه استعداد و توانایی هایی نیاز دارد؟

رشته ریاضی فیزیک:

۱- قدرت تجزیه و تحلیل و درک و فهم بالا در دروس ریاضی، فیزیک و شیمی

۲- علاقه و پشتکار در زمینه حل مسائل پیچیده و وقت گیر

۳- علاقه به کشف حقایق در علوم فیزیک و شیمی

۴- توانایی درک فضایی و هندسی

۵- علاقه به کار در محیط های کارگاهی و مهندسی

۶- توانایی درک و به خاطر سپاری فرمول ها و جداول

(در هر یک از رشته های مختلف ریاضی-فیزیک، ممکن است چند مورد از موارد فوق مورد نیاز باشد)

رشته علوم تجربی

۱- علاقمندی به کارکرد اندام های بدن انسان یا مسائل مربوط به طبیعت

۲- علاقمندی به یافتن درمان برای بیماری ها و حل مشکلات پزشکی

۳- پایه قوی در دروس زیست شناسی، شیمی، فیزیک و زمین شناسی (علوم تجربی)

۴- علاقه به حل مسائل ریاضی

۵- علاقه به محیط طبیعی و کشف روابط و قوانین محیط زندگی

۶- علاقه به کار در محیط های بیمارستانی، پزشکی، آزمایشگاهی یا کشاورزی

۷- توانایی درک و به خاطر سپاری طبقه بندی ها و زنجیره ها

(در هر یک از رشته های مختلف علوم تجربی ممکن است چند مورد از موارد فوق مورد نیاز باشد)

رشته علوم انسانی

- ۱- قدرت تجزیه تحلیل و درک و فهم بالا در مورد مسائل اقتصادی، اجتماعی، سیاسی یا فرهنگی
- ۲- علاقمندی به بررسی مسائل و روابط فردی، خانوادگی و اجتماعی
- ۳- علاقمندی به مسائل تاریخی و مطالعه جغرافیا

- ۴-علاقه به کار در محیط های دادگاه، آموزشی، کلینیک های روان شناسی
- ۵-علاقه به مطالعه در زمینه مسائل دینی مذهبی و عرفانی
- ۶-علاقه به ادبیات فارسی، نویسندگی، شعر و.....
- ۷-علاقه به مسائل فلسفی و توانایی و علاقه به مباحث منطق
- ۸-حافظه قوی و توانایی به خاطر سپردن وقایع، نام ها و....
- ۹-داشتن مهارت های کلامی بالا و علاقه به بحث و گفت و گو

(در هر یک از رشته های مختلف علوم انسانی ممکن است چند مورد از موارد فوق مورد نیاز باشد)

رشته علوم و معارف اسلامی

- ۱-علاقه به مباحث فقهی و حقوقی و علوم حدیث
- ۲-عشق و علاقه به یادگیری، حفظ و تفسیر قرآن کریم
- ۳-علاقه به زبان و ادبیات عربی
- ۴-علاقه به مسائل مربوط به تاریخ و تمدن اسلامی
- ۵-علاقه به مطالعه ادیان و مذاهب
- ۶-علاقه به مباحث فلسفه اسلامی
- ۷-حافظه قوی و توانایی حفظ قرآن و حدیث و به خاطر سپردن وقایع، نام ها
- ۸-داشتن مهارت های کلامی بالا و علاقه به مباحثه و سخنوری

(در هر یک از رشته های مختلف علوم و معارف اسلامی ممکن است چند مورد از موارد فوق مورد نیاز باشد)

انتخاب دبیرستان

یکی دیگر از انتخاب های حساس و تاثیر گذار دانش آموزان، پس از اتمام دوره راهنمایی، انتخاب دبیرستان است.

یک دبیرستان مناسب، دبیرستانی است که بتواند زمینه های شناخت و پرورش استعداد های دانش آموزان را فراهم نموده و انگیزه کافی را در آنان به منظور استفاده از حداکثر توانایی ها و استعدادهایشان ایجاد و تقویت نماید.

با توجه به موارد فوق در ادامه ویژگی های یک دبیرستان مناسب، ارائه میگردد، تا دانش آموزان و اولیا ایشان بتوانند قبل از تصمیم به ادامه تحصیل در یک دبیرستان، بررسی های لازم در ارتباط با کیفیت آن، بعمل آورند.

ملاک های یک دبیرستان مطلوب

- ۱- سابقه قوی در زمینه آماده سازی دانش آموزان برای موفقیت در دبیرستان و ورود به رشته ها و دانشگاه های معتبر.
- ۲- بهره گیری از مدرسین با تجربه و متخصص
- ۳- بهره گیری از سیستم آموزشی یکپارچه (داشتن طرح درس و برنامه آموزشی منسجم)
- ۴- سیستم کارآمد مشاوره و برنامه ریزی فردی و گروهی
- ۵- توجه به مسائل اعتقادی و فرهنگی دانش آموزان در کنار مسائل آموزشی
- ۶- استفاده از خدمات کمک آموزشی شامل کتاب های درسی و آزمون های آزمایشی، هماهنگ با برنامه درسی و طرح درس
- ۷- سیستم اطلاع رسانی موثر و کارآمد
- ۸- توجه به مسائل تربیت بدنی و ورزشی دانش آموزان
- ۹- توجه به مسائل مربوط به آموزش خانواده و ارتباط با والدین
- ۱۰- استفاده از کادر اجرایی با انگیزه و متخصص
- ۱۱- استفاده از خدمات آموزشی نوین
- ۱۲- ارائه محتوای تکمیلی در دروس مختلف بر اساس نیازهای خاص دانش آموزان
- ۱۳- وجود برنامه هایی به منظور تقویت انگیزه پیشرفت در دانش آموزان

آزمون های ورودی دبیرستان ها

با توجه به ظرفیت هایی که دبیرستان های معتبر در زمینه پذیرش دانش آموز دارند و همچنین علاقه بسیاری از دانش آموزان به ادامه تحصیل در این مدارس، اکثریت قریب به اتفاق این دبیرستان ها دانش آموزان خود را از طریق آزمون ورودی انتخاب و ثبت نام می نمایند. با توجه به این مسأله، ضروری است دانش آموزانی که علاقمند به ادامه تحصیل در این دبیرستان ها هستند، خود را برای شرکت در این آزمون ها، آماده نمایند

زمان و چگونگی شرکت در آزمون های دبیرستان های خاص

اغلب دبیرستان های خاص و معتبر، ثبت نام خود را از بهمن ماه سال تحصیلی آغاز نموده و دانش آموزان تا زمان آزمون (اردیبهشت ماه) می توانند با مراجعه به سایت این مدارس، نسبت به ثبت نام در این آزمون ها اقدام نمایند.

انواع آزمون های ورودی

آزمون های ورودی مدارس به دو دسته تقسیم می شوند:

الف) آزمون های توانایی

ب) آزمون های استعداد سنجی

مدارس خاص با توجه به اهداف و برنامه های خود، معمولاً آزمون خود را بر اساس یکی از گروه های فوق برگزار می نمایند.

آزمون های توانایی

در این آزمون ها، تمرکز بر سنجش میزان آموخته های دانش آموزان در دوران تحصیل (به ویژه دوره راهنمایی) است. طبیعتاً دانش آموزانی که نمرات بالایی در آزمون های مدرسه کسب نموده، مطالب دوره راهنمایی را به خوبی فرا گرفته اند، یا در کلاس های آمادگی آزمون شرکت کرده اند، در این آزمون ها موفق می شوند. اکثر آزمون های ورودی که توسط مدارس برگزار می شود در این دسته قرار می گیرند. در این آزمون ها عموماً آموخته های دانش آموزان در دروس ریاضی، علوم تجربی، ادبیات، زبان، معارف و سایر دروس مورد ارزیابی قرار می گیرند.

آزمون های استعداد سنجی

در این آزمون های علاوه بر سنجش آموخته های پیشین دانش آموزان، استعداد و ظرفیت های شناختی و فراشناختی دانش آموزان نیز مورد آزمون قرار می گیرد تا بر اساس نتایج این آزمون ها بتوان دانش آموزانی را که به هر دلیل در آزمون های مدرسه موفق نبوده اند و یا شرایط مناسب برای یادگیری مطالب درسی را نداشته اند، اما از استعداد و توانایی های ذهنی بالایی برخوردار هستند، شناسایی و برای ادامه تحصیل در یک محیط آموزشی مناسب، انتخاب نمود.